

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Δεκέμβριος 1969.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... ΛΙΚΟΣΤΟΜΑV
 (παλαιότερον όνομα: Κουργάν), Ἐπαρχίας Καβάλας,
 Νομοῦ Καβάλας
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσσαντος καὶ συμπληρώσαντος ΚαρτέλαV
 (Βασιλιάτη) ἐπάγγελμα, Δικαίωσης
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Καβάλας
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον. Ημέρ. (5) Μήνας
3. Ἀπὸ ποια πρόσωπα κατεγράφησαν, αἱ παραστιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον Αθανάσιος Σιδηροπούλης
 ήλικία. 89 γραμματικαὶ γνώσεις Α' Δικ. Σχολής
 τόπος κατοικουμένης Κοζάρι -
 Ερημόγειος Σεβαστούπολης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑ

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βιοσκὴν ποιμνίων ; Διαβ. Αγρού. Δι. Τα. Αγρού.
 Πολυμάχ. Δι. Σιδ. Λαζαρί. Τα. Λαζαρία. (Οβεγιαζίν)
 "Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; Τελιγιρ. Βα. 20. (δ.?) Διηρεύ. Μ. Β. Β. V.)
- 2) Εἰς ποίους ἄντηκον ὡς ἴδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δῆλ. εἰς τοὺς χωρικούς; β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους"; γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ.
 Αυτόνοι. Αν. Εργάτικα. Γηρ. Επων.
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; Σεβ. το. Εικρος. Τελιγιρηγη. Τίνεν. Λαν. Σεβ. Ει. Ει. Τα.
 Τα. Καρδιν. Λαν. Σεβαστού. Κα. Αγρού. Βιού. Λαν.

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

· Ή εχθροί του... είναι οι πειρατές της Αιγαίου.

2) Οι τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... N.A.I.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

· Σοῦ τοῦ (χιλιμίτη κ.ερ.). δ. εἰργάζεται μὲν τοῦτο
.. κατηγορεῖται... μεν... εἰς τούτην την... την.

2) Πῶς ἔκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι, κλπ.)

· Σοῦ τοῦ ; ρυσσῆρος (χολές). Ποία ἦτο τῇ κοινωνικῇ των θέσις ;
· Τηγινοί. Ιωνικοί. Λαί. Παραγγελμάτες (Π.Ε.Θ.Ε.Κ.).

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των , (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) Μάνυοι. Καταβάται

4) 'Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διό τὸ θέρισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρουγυτὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; 'Απὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι· ήσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν
ἀμοιβήν ἐλάμβανον· ήμερομήσυνον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

· Έκ. μετρητής. οικογένεια. Καί. γενετικής. Καί. πατέρων...
· ή μετροφή. οικογένεια. είναι... Χρηστός.

5) 'Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; 'Εὰν να,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; ... N.A.I. Ιωνι. Ιωνικούς.

· Εκ. Σιναρίκων. Σιναίων. Καί. Ιωνικής. Καί. ιωνικής (Ελλον.)

6) α) Οι νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἐργασίας ; ... Επικ. γεωργ. λαί. Ιων. Ιωνικής. Επικ. γεωργ. λαί. Ιων.

· ρυματικής. Επικ. γεωργ. λαί. (Οχ. Ιων. Ιωνικούς λαί. Ιων.)

β) 'Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ώς ἐργάται. N.A.I. ἢ ώς τεχνίται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιστέζηδες), πρα-
ματευτάδες (έμπτοροι) κλπ. ; . Εσ. 6: Επικ. γεωργ. λαί. Ιων. Ιων.

· Ημένος π.ο.λ.

- δ'. 1) Πώς ἔλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιόν, αἴγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος;

*τ. Εχιν. γνω. μένεν... δια. Γρατεύ. Κορνικ.
λεπτ., αρχ. επι. των..., τι γνω.*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; *Μετ. το. 19.2.4.*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Οικ. Πυρα. αρχ. των
19.2.0.*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἔγινετο ἢ προμή-
νεια αὐτοῦ; *τ. Εχιν. γνω. ωρ. δέτω. το. Φανερ. το.
δημ. μένεν. το. νη. τη. λεπτ. λεπτ. το. το.*

Τοντός γνωμάτ.

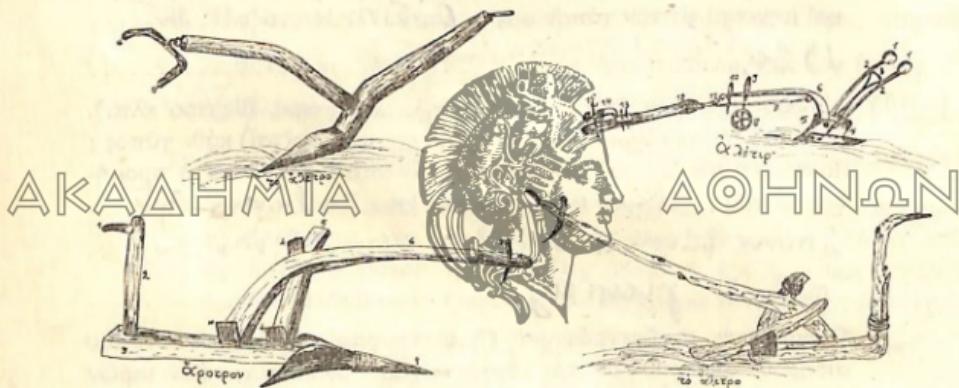
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρῳ παρατιθεμένου. . . .

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); *αρχ. των τε.*
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *αρχ. των τε.*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεμαστιῶν) *ΟΧΙ*.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ΟΧΙ*.....
- στ'. 1) Τὸ ἔυλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ἔυλινον ἄροτρον *Οχικόνης, Καρύκης
εργάτης... ορθός τοι... διπλός τοι... νομός...
νομέται... νιτεψηρετής...*.....
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ἔυλινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποϊοῖ διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ἔυλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ὅπαντά ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δύνοματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.
- 1.: Ποδούρι (Ἐγκ.). 6. Κεπτελέκ. 11.
- 2.: Οχ. (Өκ.). 7. Χαλκάς. 12.
- 3.: γιλιζ. (Γελιζ.). Ινέζιν. 13.
- 4.: Γενερέζεκ. 9. Ζελάριν. 14.
- 5.: γ.ι.ν. (Λιν.). 10. Σαλιδ. τῇ Ζυγαντ. 15.

(1) Εάν εἶναι δύνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Έάν ύπάρχουν διαφοράι, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἡ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἕκαστου.

III. Μον. μορφή τοῦ ἀρότρου. Η... Στάσις τοῦ λαβῶν
.....
.....
.....
.....

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

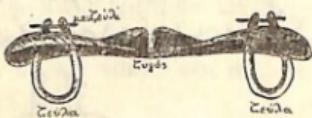
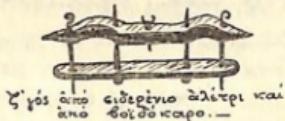
- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάτι κλπ.).

Πριόνι (πριόνι), οπιναρνά (ἀρίδι), Τερπικό (ξυλοφάτι), Τιγκίρ (εκαρτός τοῦ).

πριόνι ἢ ξυλοφάτι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὅνος. *Βόες οἱ λοιποὶ μὲν (Καβ. 6).*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὅργωμα δύο ζῷα ἢ ἕν ;
- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
N.D.

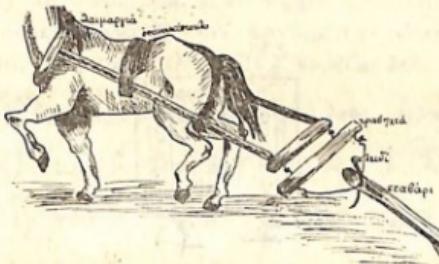

Σχεδιάσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δύνασατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὄποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διά τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἑνὸς ζώου ;
- Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὡργωνε παλαιότερον (ἢ σῆμερον) ; 1) ἀνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ἄρχοντος ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκας 3) ὑπηρετης. Σημειώσατε πούα

ἡ συνθήσεις εἰς τὸν τόπον σας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Τ. Ι. ρίτης. Σημ. Α. Β. Βιολάκης. Σ. Ζ. Β. Λ. Καλαϊ.-

. ριστ. Α. Ζ. Β. Βιολάκης. Η. Καλαϊστής. Ζ. Β. Λ. Καλαϊ-

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Τ. Ι. ρίτης. Ζ. Β. Λ. Βιολάκης. Ζ. Β. Λ. Καλαϊ.-

. Ζ. Β. Λ. Καλαϊ.-

Ζ. Β. Λ. Καλαϊ.-

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

Ζ. Β. Λ. Βιολάκης.

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὸ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

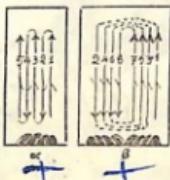
Ζ. Β. Λ. Βιολάκης. Ζ. Β. Λ. Καλαϊ.-

. Ζ. Β. Λ. Καλαϊ.-

- 4) Σχεδιάσατε πᾶς ἔγίνετο παλαιότερον (ἐπίστης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*Tὸ δργωμα... γριμή... ἡ δ. ν. αρχή/μα (α)...
σημείων... εἰς... καὶ... λι... γίνε... σημείων...*

ἢ δργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) είναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ δργωμα του ἕχεται (ῆγεται... ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές τη σποριές, ντάμες, σιαστές, μεσδράσεις κ.λ.π.) ; *εἰς... λι... λικέτικες... μεσδράσεις... λωρίδες...*

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ; *ΜΑΙ...*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπόρα τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; *ΟΥΙ...*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη δργωματος (ἄροτριάσεως) ησαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἡ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. *Καθέτως, βαθιά...*

Εις ποία όργωματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα όργωματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (όνοματολογία) τὰ όργωματα αὐτά· π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

τέλος. (3) ὅργη λαζα... τὸ πρώτον ἐνεργεία τοῦ τελοῦ
περιενόν). τὸ δεύτερον. ἡ τελεία της περιενόν). τὸ τρίτον. τὸ τελεία της περιενόν.
τέλος. τέλος.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε δύμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτοῦ τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπταισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν στάφι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

μέτρ. τίδων....

4) Πόσα όργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν;

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκιον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους ; . Μ.Σ. Καφάδη (εντοί)
μελ. δισάκιον. (διβληκούν).

β) Μὲ ποία γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ υνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

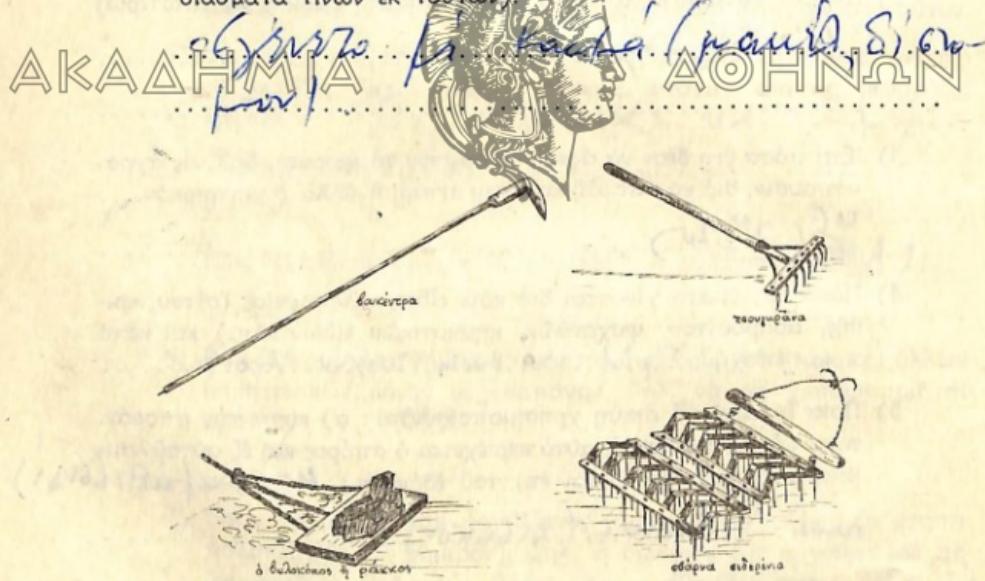
μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆνε εἰς τὸ ἐν ἄκρων τοῦ βουκέντρου ἥ μὲ ἄλλον τρόπον;

*To... κοντόριμος γρινόν... μὲ βιδυρά...
αλιγατανά... ούνικ... ἡ λα... πονεστήν... η...
βιλλάκον... ν... λαρινόν...*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὅργωμα ἴσοπέδωσις, τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. *νοι... αῖς... το... ιτινέα... 3...*

Ο. Κοντόριμος... λαρινόν... έ. η. ή ιδιακαλύπτων. ξύλων

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὅργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἔργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἥ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἥ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

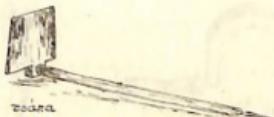
έκάστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν).....

.....Εγγίνεται... τι... Βέσσαρια (βέσσαρια).....

.....και... τι... Κατσαριών... σχεδόν όλη την περιοχή.....

χασκάς

σπάτα

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

Τοίνδει... ταῦτα... μαζί... ξερά... διατάξει... οὐτούχαντει
... προσέλθει... ξενιστεῖ... τίνα.....

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἕκάστου είδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΓΙΝΩΝ
Κατατίθεται... επισπελλεῖται... στρατηγεῖται... παρατάσσεται...
επισπελλεῖται... επισπελλεῖται... στρατηγεῖται... παρατάσσεται...

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζῷων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

γή... γή...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγγίες)

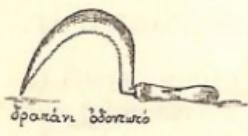
καὶ ὄλλως. Αναγράψει... παλικάρια (γεωμήλων)... διατάξει... ορθότερα... καὶ... παλικάρια... τίποι... παλικάρια.....

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

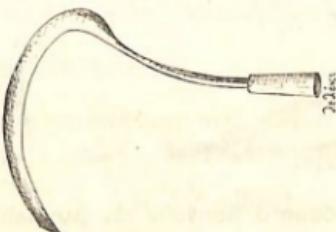
a. Έργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιῶν ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μέ... δρεπάνι.*
(γρυκή, καιρόν.) ... *και... μέ... καθόδη.*
(τούρπλιν.)

δρεπάνι
όδοντωτό

δρεπάνι
μέ... κέψη

'Εὰν ἡσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ μᾶς τὰ φωτογραφήσετε.....
Για... τιν... χρήση... τι... μνησήρω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἑθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *ΟΠΗ... ή.τ.λ.για*

- 3) Ἡ λεπτής (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου, ἢ το ὁμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ΤΗ.ΛΩ...
σομαλή.*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *ΤΗ.ΛΩ...
σομαλή... Τι το... σα... όποια κατασκευή*

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικά ἔργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Tar...per...δημόνια...οί...τη...ΧVI...12...12...0.*
Καθεύ...νε...τη...ρο...δημόνια...6...11...11

6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *NAT*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 2) Οι στάχυες πού έμεναν (ή μένουν) εις το χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πρῶς ἐλέγοντο (ή πρῶς λέγονται).

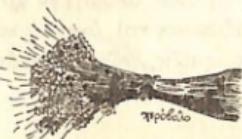
ΑΚΑΔΗΜΙΑ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΟΖΝΩ

- 3) Ποι ὅκολουθοιν τοὺς θεριστάς αλλαγή πρεσβυτά (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχ̄ιές, πιάσματα, χειρίές, χειρόβιλα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἔδαφους. Μήπως οἱ ἕδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἔδαφους τὰ δράγματα;
Διενόηση: Τα δράγματα.....

- 4) Πῶς τοποθετούνται τὰ δράγματα (οἱ χερὶς) ἐπὶ τοῦ ἑδάφους. Πολλὰ ὄμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετούνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὑρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Μοντέλο*

17. Sp. in N... Tysk L... Kroat... Dr. King L. J. A... Eng. p...
G. Konz... Sinf. Dir... Schub... Karlsruhe R. K.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές. *λεγέται*

γ.' Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; "Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ὕλην τόπον καὶ ποῖον; *Ἄνδρες*

*θερίζει. Υπῆρχ. ε.ν. Στρ. 67 μν. μετ. Κατάθησεν
τις γυναικίς. επιτέχεις. Στάχις.*

2) Πῶς ἡμείθοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάμπτο) ἢ κατ' αποκοπὴν (ξεκοπή). Ποιὰ ἦτο ἡ ὁμοιότητα εἰς χρῆμα *τις εἴδος*; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ φαγητοῦ; (Παραδεσσεις μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)? *Μητρικούς τις*

*χρήματα. ἔμβολα. εἰδος. τις. επιτέχεις. Κατάθησεν. Στάχις.
τις. επιτέχεις. Κατάθησεν. Κατάθησεν. Στάχις. Στάχις.*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν; Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αισθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση τωρ); *Εγκρισθ. μη. πι-
λαστρο. τις (επιτέχεις). Κατάθησεν. Στάχις. Κατάθησεν. Στάχις.*
*τις. επιτέχεις. Στάχις. Οι. Κατάθησεν. τις. Κατάθησεν.
τις. επιτέχεις. Στάχις. Στάχις. Κατάθησεν. τις. Κατάθησεν.*

Περιγράψατε λεπτομέρεια σχετικά με την άλλη πλευρά της αρχαίας πόλης.

δ.' Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε έγινετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετά τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπειτε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ... Ἔγκυντο καὶ οὐδὲν τι οὐδὲν αἴσιον.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλείόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.
- εἰ. Θριαγγί... καὶ... λαβί... εἰ. οὐλαί... εἰνιών,
 (ενιών... εἴς) καὶ... εἰνιών... καὶ... στράτιο
 μὲ... θερισμόν (σωζόντος φορεσίς... επιβολής
 καὶ... κανών... καὶ... εἰνιώνες)... χνελί... ων...
 χειρικούσιναν... ζήτων... ζήτων...
 εἰνιών... δι... γένες... χειριδή...

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὡρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἔκει καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;

Συνεκεντρώνοντο... εἰς ίν... εντράν... νατηρού
 καὶ... πό... επηγίγαντες... δημοτικήν... ιδεούν
 φέν... ητελεία... πο... Καθημερινή...

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Οινοχόη. Η. 60.
βλ. γίνεται. εγινέται. μαρτυρία.*

- 2) Πᾶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) η ἔξαγωγὴ (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Εγινέται. Εγινέται. Εγινέται.*
γίνεται. γίνεται.

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΝΗΝ

1) Εσυνθίζετο παλαιότερον ἢ διατροφῇ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βικόν), Εαν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα, ἢ κοτή, ἢ ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ. *Εγινέται. γίνεται.*
εικόν. Μελι. καταρράκτη. Καρπούζι. Ρίζη.
εγινέται. καν. γαργαλιά. γίνεται. αλεπούδη. γίνεται.
εγινέται. λαζαρίνη. (σύριν. καλαθί. ποτήρι. ελατή.)
Μελι. ψρύνο. λιν. (καργαρι). δέντρο. Εγινέται. γίνεται. γίνεται.

- 2) Πότε ἔθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσον κ.ἄ.). *Ινχέτη. Αγγελιών. γίνεται. ορθολογία.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὄνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Μι... τό... χώρα... γενέτερη.
Και... τό... χώρα... το... χώρα...
.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.' 1) Μεταφορά τῶν δεμάτιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ὅλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. Συντ...
καταρχώσα... εἰς τό... χωράφι... Και... γενέτερη...
εἰς τό... ἄλωνι πρὸς... Λαύριον...
.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λεγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιστάς, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σώρον; Η παραχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Λαύριον
Ολυμπία... μετατρέπεται... τοποθετείται... για την...
εἰς την...
.....

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπό τὰ σχυρα εἰς ὅλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι; Λαύριον... ποταμός... ποταμός... Και... τό... χωράφιον... τον... πλα...
ποταμός... Και... τό... χωράφιον... τον... πλα...
.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποιάν θέσιν; Λαύριον... ποταμός... ποταμός...
χωράφιον... και... τό... ὀδούσανης ποταμού... ποταμού...
.....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσίς του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...
*οὐκονί... ἀνήνε... δι... πιαγ... καὶ λένε
αικεζόντε.*

- 6) Ἀπὸ πότε ἅρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ?
τοι. ξριθν. καὶ πιρε... πλωτόνεια.

- 7) Εἰδὴ ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἑστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδισμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ).
το... οὐκονί... πιαγ... λένε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΩΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπίσκεψάζεται τὸ ὄλωνι ἔκαστον ἐτοῦ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πηγὴν ἐκ χώματος ἢ συγήθως διὰ μείγματος κόπτρου βιῶν καὶ ἀχύρων) ...
μ. πιρε... λι... χ. λα. τ. ν.
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ώρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ...
?OX6

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὃπου ὑπάρχει ὀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

; συρίγτο νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

— πρᾶξ ἡ Λύττη. καὶ μετριῶνται. ταῦτα. οὐκέτι. αλλαγῆς.
νέοντας.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῖς τοποθετεῖται πρὸς τούτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ θύμινος στῦλος, μηδομένος διπλῶν (καλούμενος στῦλος), στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὅποιού ἔξαρτωνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ὅκρον τῶν τέσσερας, ὡστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καίσθετα νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Διαγραμμή. / Κλε. Δουκάνη. (Τεκαν). Η. 21. 8....
γενικότερο. πρὸς τὴν μητρό. την... αγριγράφημα.
καὶ τέταρτη. πρὸς τὴν δουκάνη. Ειδ. 20. 20. 21-
τηντατη. Εγγράφημα. ηπικάνες. πικραί.....

b) Πῶς ζεύνονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε δηποτεύοντας (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανίς εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὗτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπῆτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξεγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντῷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπό ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) δῆλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ δσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *(Ανταντζ. Β.)*

Τὸν... ζῶν... πλ. ...η... δουκάνα. (Εοχή.)

χρήσι... πλ. ...η... δουκάνα. (Εοχή.)

- δ) Άπτο ποίαν ώραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. *Από γεω. ή
καὶ δικράνην μέλαναν βρύσιν*
-
.....
.....
.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα λείπεια εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅπτοιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρῳ μορφήν): *το δικράνι, (δουκράνη), γιαπίν,
δερμάτηρ, δικράνη*
-
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅπτοιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἄκοπους στάχυς; *ΝΑΙ*
-
.....

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν δδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἄλλασχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *ΝΑΙ*
μικρό βέργα βουκέντρη
-
.....

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. ('Εν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *καραβάτια* *διάφορα*
-

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ διχυρά ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)
-

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἕδιος ὁ γεωργὸς μὲν ιδίᾳ του ζῆσα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ὄλωνισται (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τροπάνιδες, καλούμενοι ἀλωνισταῖς καὶ ἀγωνάτες), αἱ φτοῖαι εἶχον βρέσια ἢ ἀλογά, καὶ ὀνειριζόντων τὸν ἀλωνισμόν.
-

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῆσα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἀλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυες π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
-

- 19) Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιον τὸ σχῆμα του;
-

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ὄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆστις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἀλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
’Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

.....

.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποιᾶ ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

M. L. 751.9.10. 700m D, 23.6.21. 671.
Κατ. ΔΙ. ΖΩΙΧ. Η. Χ. Ο. 11.0.6.6. ΤΑΖΩΙΧ.

.....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλανιοτικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυσσι, στοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἴτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ὀλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ. M. 72-73. 23.6.21. 72

διογιάτε λαζαρά. 51. 700. 23.6.21. 72
12.

.....

.....

‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ὅρχισῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ὅλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο...
Εισίσκετε... Οὐδὲν... Κανονικόν... Στρατιωτικόν... Εντολή...
Τοῦ... ουρανού, Ηγετού... Βασιλέων... Αρχηγού...
Ζωή... Ζωγράφοι... Καν... Οιδον... Αρχαρχούς... Οἰκού...
Ζωή... Καπού... Στρατιωτικόν... Αχέρων... Σεβέρου...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο...
Μέ... Νέ... Αρχηγός...
Πύρο... Σ... Τέ... Καπού...
.....

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας γυναικα εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Οφού... Μη... Οίκος...
.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λιχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νά γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζέων, ώστε νά ἀποφλοιωθῇ, ὁ σῖτος κλπ ;
Λιγότελον... Στρατιωτικόν... Λιγότελον... Τάπα... Βασιλέων...
Στρατιωτικόν... Βασιλέων... Στρατιωτικόν... Βασιλέων...
.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζέων διὰ τὸ δεύτερον, ώς ὀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Διαλογὴ καρποῦ (κοντύλια).

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ποιομεικρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὑλῶν ὑπὸ γυναικός διὰ σαρώθρου; ή διὰ σταχύων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ δόπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπό τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ὄλλας ὄλις. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν). *Μι... Νι... Κε. ΒΕΡΓΙΑΣ...*

Ms. A. 1. 12, folio 100v (in Eng. 20. 10. 100v).

Kai hi nix k'ido in? dantejo (in Sjw...
no kogniv).

- 7) "Οταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ πτοῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

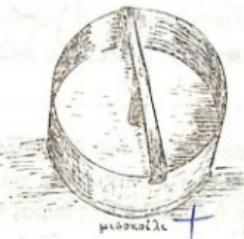
- 8) "Αλλα είθιμα προτού νά μεταφερθῇ δικαρπός (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Mr. W. J. Smith, T.D. from India
Mrs. Gwendolyn H. Skeggs were in
W.D.C. Jan. 24. 1918. Mrs. Skeggs
621 8 Dec 1917.

- γ'.1) Ποιαί δομείς πρός τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ὄλων· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο δεκατιστής εἰς τὸ ὄλων; Μὲ ποιον μέτρον (διοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς άκαδημ., είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ και τιχογράφημα αύτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας). *Ανανεώσας...*

С. Г. Н. Днр. 30.03.2020. Апрель. 16. Апрель. 17. Апрель. 18. Апрель. 19. Апрель. 20.

- 2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;
α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δύναμις, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνουγραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν). *Τετ. 1. Ελ. 70. Τετ. 2. Η. Παραγ. 1.*

Chlorophyll, its properties, and
its absorption and its
kinetics (K.J.P.)

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ύπό τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ὄγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας).

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῳνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἢ ἀποθή-

κευσις εις τὴν ὑπαιθρον ;

φαντασια;

Fig. 20. 24.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἄλλωνισμα ; . . .

Η. Βλαστοί γίνονται σε τοις
νεανικίνοις, γεννήτοις καὶ λει-
σμηνοῖς.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ δτοῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . . .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτῇ ; Ποιαν τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον στοιχὸν καὶ εἰς πόσου χρόνον ; . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

Οὐρανοῖς τελεταῖς εἰσιγίνονται.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; . . .

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.)

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποιος ἄλλος ;

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν. Τὰ κλέπτουν ; "Ἄν ναί, ἀπὸ ποιῶν μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἢ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπουν διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφὴ λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....

.....

.....

.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα δόμοιώματοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

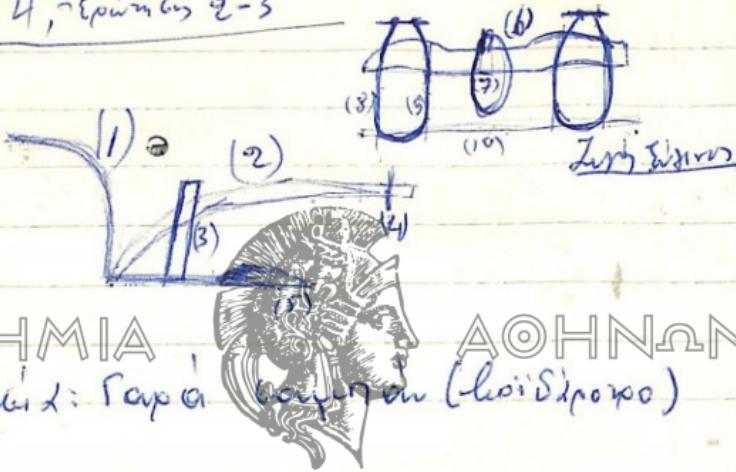

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Στάση 4, έργων 2-3

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

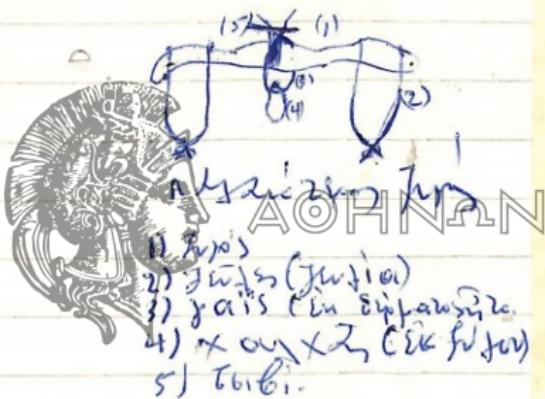
Oρθονομία: Γεράτη ουρανού (λοιδόρως)

Στρί 6^η, ημέρα 9, 10,

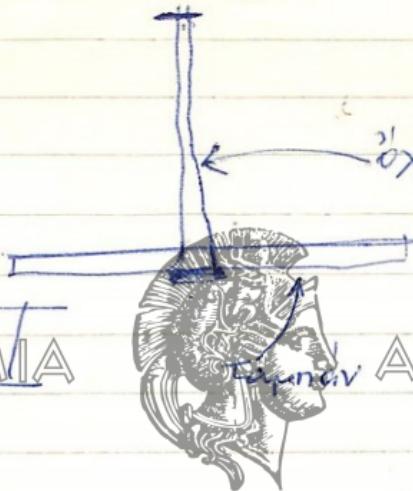
Επιγενός της

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

~~ΑΚΑΔΗΜΙΑ~~

ΑΘΗΝΩΝ

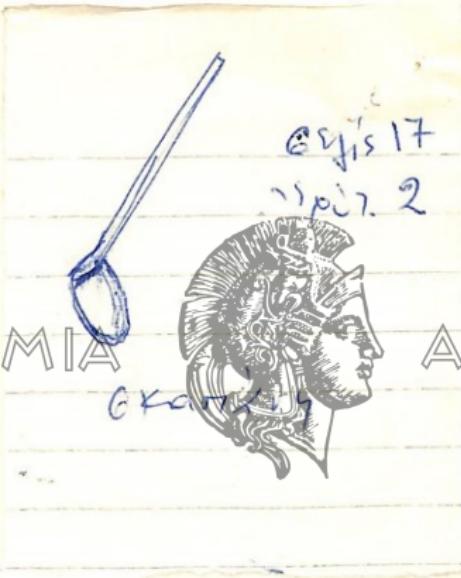

οχ (οκι)

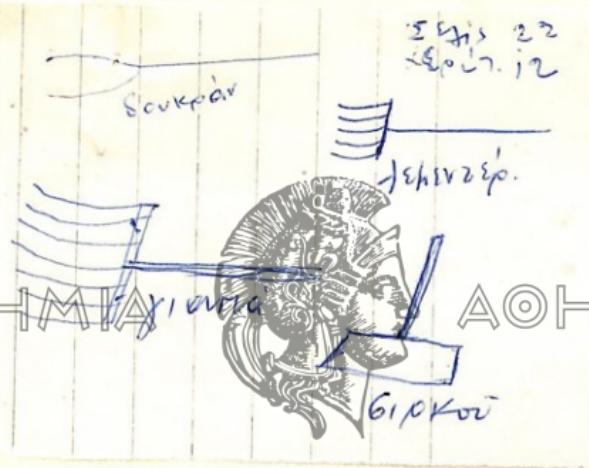
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΗΝΩΝ

ΜΙΝΙΣΤΡΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΑΝΕΠΙΚΛΕΙΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΛΥΚΩΝΤΟΝΟΥ
Ε. ΕΠΙΛΑΙΑ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΒΑΛΛΑΣ
Γέρας Ρούτ. 177

Εγγονοφόρη τη 24η Αρίο 1969

ΤΙ 08

Το Κέντρον γρίψης της Ελληνικής Λαογραφίας της Αιγαίου Αδηναρίου 14-Ασπρα - τ.τ. 136.

Συμπ. Εγγονοφόρη

(Διάταξη για την επενδυτική πορεία των Δημοσίκων Σχολείων Β' Επιπλέοντος Εγγονοφόρης Καβάλας)

Εγγονοφόρη μή σύριν για επενδυτική πορεία την απόσταση από την γέραστη παραγωγή της οποίας γενικά δεν φέρει μετατροπή μεταξύ της παραγωγής της και της παραγωγής της επενδυτικής πορείας μεταξύ της παραγωγής της και της παραγωγής της επενδυτικής πορείας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

